

KURIER POLSKI

Rok IV Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Telefon dla korespondentów zamiejscowych 36-00
Sekretariat redakcji przyjmuje od godz. 10-12

Poniedziałek, dnia 7 czerwca 1948 r.

Konto PKO „Zryw“ nr VI-135. PKO IKP nr VI-140
Konto bież.: Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Bydgoszcz konto nr 8088

Nr 153

Po oświadczeniu gen. Markosa

ATENY (obsł. wł.) Ambasador USA w Atenach odbył rozmowę z premierem greckim na temat ostatniego oświadczenia gen. Markosa.

Epidemia tyfusu w Bawarii

BERLIN (obsł. wł.) Epidemia tyfusu w Bawarii rozprzestrzeniła się coraz więcej. Dotychczas zmarło 61 osób, a ilość nowych zachorowań wynosi 700.

Zaciekle walki w Grecji

RZYM (PAP). Według doniesień agencji Eleftri Ellada, w Macedonii srokiem toczą się zaciekle walki. Oddziały armii demokratycznej zaatakowały wojska rządowe w Cheropulo, Meliourgia i Kieras, zadając im ciężkie straty.

Ludność całej wioski przed sądem

BERLIN (obsł. wł.) Ciekawa rozprawa sądowa odbyła się w Dolnej Saksonii, gdzie przed sądem stanęła ludność całej wioski, oskarżona o kradzież drzewa z lasów państwowych. Wszystkich oskarżonych zasądzone na karę grzywny od 25 do 55 marek.

Przed procesem Drtina

PRAGA (obsł. wł.) Wkrótce stanie przed sądem w Czechosłowacji kilka wybitnych osobistości oskarżonych o usiłowanie dokonania przewrotu. Jednym z oskarżonych jest były czechosłowacki minister sprawiedliwości Drtina.

Przeciw zamykaniu fabryk lotniczych we Francji

PARYŻ (PAP) Zarząd związku rad zakładowych francuskich fabryk lotniczych wezwał swych członków do przeciwstawiania się projektom rządu zamknięcia fabryk przemysłu silnikowego. Zarząd stwierdza, że decyzja rządu wywoła bezrobocie oraz godzi w zasadę nacjonalizacji przemysłu oraz w bezpieczeństwo kraju. Zarząd podkreśla, że podczas, gdy silnik amerykański kosztuje 3.260 tys. fr., angielski 2.850 tys. franków, to koszt silnika francuskiego nie przekracza 1.800 tys. franków.

Idylla anglo - niemiecka

Otwarcie nowego klubu brytyjsko-niemieckiego

BERLIN (obsł. wł.) Władze brytyjskie w Berlinie wydały zezwolenie na stworzenie klubu anglo-niemieckiego. Siedziba klubu będzie rezydencja feldmarszałka von Witzlebena, straconego po zamachu na Hitlera. Jest to drugi z kolei klub anglo-niemiecki. Pierwszy powstał w Düsseldorfie.

Ludzie, o których się mówi

Nasze zdjęcia przedstawiają osobistości ze świata politycznego, których nazwiska w związku z ostatnimi wydarzeniami na forum międzynarodowym były często wymieniane w depeszach. Od lewej ku prawej widzimy przewodniczącego włoskiej Izby Deputowanych — Gronchi, przewodniczącego senatu, Bonomi i nowoobranego prezydenta republiki włoskiej Luigi Einaudi, dalej ambasadora USA w Moskwie Bedell Smitha, który złożył — jak sobie przypominamy — min. Molotowi ustną notę w sprawie stosunków radziecko-amerykańskich, wywołując tym kilkakrotnie wymianę oświadczeń między Moskwą i Waszyngtonem; wreszcie „latającego ambasadora” planu Marshalla A. Harrimana żegnającego się z ministrem francuskim Mayerem.

Charakterystyczne „ostrzeżenie” rzecznika rządu Plan Marshalla a uchwały londyńskie

Rząd Schumana usiłuje osłabić wrażenia klęski

PARYŻ (obsł. wł.) Rzecznik rządu francuskiego wyjaśniając zalecenia konferencji londyńskiej, oświadczył, iż zalecenia te stanowią część planu Marshalla i naruszenie ich stanowi niebezpieczeństwo dla obalenia całości „pomocy”.

Omawiając bliżej zalecenia Konferencji, rzecznik usiłował wykazać, iż w sprawie Niemiec i Rury Francja uzyskała znaczne ustępstwa ze strony

Anglii i Ameryki. Anglosasi domagali się pierwotnie wyznaczenia do dnia 15. 9. rządu niemieckiego i rady kontrolnej 3 państw z siedzibą we Frankfurcie, a po tym uchwalenie Zgromadzenia Konstytucyjnego. Rzecznik oświadczył, iż Francja uzyskała to, że wpterw zostanie powołane Zgromadzenie Konstytucyjne, a dopiero w wyniku prac teje — rząd niemiecki.

Izba Reprezentantów uchwala zmniejszenie „pomocy”

WASZYNGTON (obsł. wł.) Izba Reprezentantów przyjęła zalecenia swej komisji finansowej w sprawie obniżenia o 25 proc. pierwszej części pomocy dla Europy. Wniosek o wstrzymanie pomocy dla W. Brytanii z powodu jej antysjonistycznej polityki w Palestynie został odrzucony 141 głosami przeciw 13. Na kilka godzin przedtem Marshall skrytykował Izbę Reprezentantów, twierdząc, iż zmniejszona pomoc traci swój charakter.

LONDYN (PR). Uchwała obniżająca pomoc dla Europy wywołała wielkie rozczarowanie wśród zainteresowanych państw. Liberalny „News Chronicle” oświadczył, iż Wielka Brytania nie powinna liczyć na pomoc z USA, a dążyć do wzmocnienia produkcji i liczenia tylko na własne siły. Obniżka pomocy ma wg. News Chronicle swe przyczyny w pogarsza-

jących się stosunkach między USA a W. Brytanią na tle Palestyny i z Francją w sprawie niemieckiej.

31 partii politycznych w Niemczech

BERLIN (PAP) Według ostatnich obliczeń z miesiąca maja, na terenie całych Niemiec działało 31 legalnych partii politycznych.

Brytyjskie plany stworzenia imperium arabskiego

PARYŻ (PAP) Nawiązując do sytuacji w Palestynie dzienniki paryskie wyrażają wątpliwość czy decyzja o zawieszeniu broni będzie skuteczna. Znany publicysta Pertinax w artykule pt. „Szansa pokoju w Palestynie się coraz słabsze” pisze: „Mimo wszystko Anglia dąży do stworzenia imperium arabskiego, sięgającego od Morza Śródziemnego po Indie. Spośród 37 oficerów brytyjskich, służących w Legionie Arabskim, 16 przeszło na służbę Transjordanii. Możemy się stać świadkami niesłychanego zjawiska wyprawy krzyżowej 20 wieku, ale wyprawy krzyżowej na odwrót, prowadzonej przez najbardziej pil-

1600 żołnierzy polskich w drodze do kraju

LONDYN (obsł. wł.) Z portu Southampton wyszedł statek, wiozący na pokładzie ponad 1600 żołnierzy polskich wracających do kraju. Odjazd nastąpił w spóźnionym terminie na skutek rewizji celnej. Żołnierze polscy zabrali ze sobą przedmioty, których wywóz z Anglii jest zabroniony, a więc opony samochodowe, futra i skóry do wyrobu torebek. Żołnierze polscy otrzymają rekompensatę za zatrzymane towary.

Strajki we Francji

PARYŻ (PAP) Na wezwanie związku pracowników bankowych, pracownicy ci organizują na terenie całej Francji strajki protestacyjne. Bankowcy domagają się natychmiastowej zaliczki w wysokości 2.500 franków, przeprowadzenia realnej niżki cen w przeciwnym wypadku domagają się podwyższenia zarobków. Policjanci paryscy odbyli wiec w sali Wagram w Paryżu, na którym domagali się przyspieszenia ich przeszerogowania. Do strajku przystąpił personel zakładów spożywczych wobec odmówienia przez dyrekcję podwyższenia płac.

Niszczycielska burza

LONDYN (PAP) Z Ankary donoszą, że w czasie gwałtownej burzy, jaka przeszła nad Amazją (Anatolia) zginęły 83 osoby. 50 domów zostało całkowicie zniszczonych, zaś 600 ciężko uszkodzonych. Komunikacja kolejowa z Amazją została przerwana.

Po roku

W dwa miesiące po uchwaleniu planu Marshalla Komisja Budżetowa Izby Reprezentantów redukuje jego wysokość o 25 proc. Redukcji ulegają przede wszystkim pozycje dotyczące bezpośrednio Wielkiej Brytanii i Francji. Wszystko to dzieje się zaś niemal dokładnie w rok po pamiętnej mowie min. Marshalla, w której wysunął propozycję „pomocy amerykańskiej dla Europy”.

Ówczesny projekt Marshalla wywołał entuzjazm wśród części społeczeństw zachodnio-europejskich. Ministrowie Bevin i Bidault szybko zakrzatnęli się dokoła organizowania krajów europejskich, które wyraziły gotowość korzystania z „pomocy”. Rok trwały narady i konferencje. W miarę jednak, jak ujawniły się bliższe szczegóły tej „pomocy”, niknął początkowy entuzjazm, przeradając się w zaniepokojenie; czy tak szczerze ofiarowana „pomoc” okaże się w praktyce rzeczywiście pomocą, czy też będzie ona tylko instrumentem polityki amerykańskiej do zaprowadzenia nad gospodarką krajów marszałowskich i do odbudowy przemysłu niemieckiego. Najwięksi zaś entuzjaści „pomocy amerykańskiej”, Bevin i Bidault znaleźli się dziś w sytuacji, w której ich osobiste pozycje zostały poważnie zachwiane i coraz głośniejsze mówi się o konieczności zastąpienia ich nowymi ludźmi. Niespodziewana redukcja planu Marshalla o 25 proc. mogłą tylko pogorszyć jeszcze położenie obu ministrów.

Nie potrzeba długo wyjaśniać, jak złudna jest pomoc amerykańska, pomoc, której wielkość może być przedmiotem chwili jednostronną decyzją zrealizowana, której asortyment towarowy zależny jest wyłącznie od ofiarodawcy, który nie liczy się z rzeczywistymi potrzebami odbiorcy, pomoc, która została obwarowana daleko idącymi warunkami. Do warunków zaś znanych już uprzednio dołączają się dzisiaj nowe.

Rząd amerykański przesłał rządowi 16 państw marszałowskich projekty umów dwustronnych. W umowach tych rząd amerykański zastrzega sobie prawo podjęcia każdej chwili rozmów w sprawie dewaluacji kursu walut państw korzystających z pomocy. Tym samym Ameryka, a nie zainteresowane państwa, decydująć będzie o tym, kiedy ma nastąpić dewaluacja. Ponadto państwa marszałowskie muszą podpisać zobowiązanie wobec USA na okres czterech lat, mimo, że projekty umów nie dają im żadnych gwarancji, że pomoc amerykańska będzie trwała przez cztery lata.

Nie mogą nas w tych warunkach dziwić informacje, że w łonie 16 państw marszałowskich powstaje dziś „wspólny front” przeciwko zbyt wygórowanym żądaniom Departamentu Stanu. Państwa te mają wszczęć nieoficjalnie wspólną akcję zmierzającą do rewizji pewnych warunków amerykańskich. Wątpić jednak należy, aby Departament Stanu okazał się dzisiaj skłonny do ustępstw.

Siedem państw europejskich, m. l. i Polska zrezygnowała z pomocy w ramach planu Marshalla, stawiając na odbudowę własn. siłami. Dziś z satysfakcją czytamy w dziennikach londyńskich opinie, że postawa tych siedmiu państw nie była pozbawiona słuszności. W dziennikach londyńskich stwierdza się z goryczą, że dotychczasowy przebieg wydarzeń wokół sprawy pomocy amerykańskiej, wydaje się potwierdzać to wszystko, co min. Molotov powiedział na temat planu Marshalla, gdy opuszczał konferencję paryską latem ub. roku”.

Pożyczka radziecka dla Finlandii

SZTOKHOLM (PAP) Prasa donosi, powołując się na radio fińskie, że Związek Radziecki zgodził się udzielić Finlandii pożyczki w wysokości 5 milionów dolarów na wyjątkowo dogodnych warunkach.

Konferencja socjalistów w Wiedniu

WIEDEN (obsł. wł.). W Wiedniu rozpoczęły się obrady międzynarodowej konferencji socjalistycznej z udziałem delegatów 15 państw europejskich i delegacji kanadyjskiej. Na zebraniu wstępnym postanowiono dopuścić do obrad włoską partię Saragata, a wykluczyć partię Nenniego. Na wniosek brytyjski postanowiono dopuścić przedstawicieli partii Nenniego w roli obserwatorów.

J. E. ks. arcybiskup DYMEK o Ziemiach Odzyskanych

POZNAŃ (ZAP) W wydanym w Poznaniu Liście Pastorskim zapowiadającym odbudowę Katedry Poznańskiej, spalonej przez Niemców w 1945 r. JE. ks. arcybiskup Walenty Dymek pisze o roli biskupstwa w Poznaniu jako placówki misyjnej na całą Polskę i wzywa całe społeczeństwo polskie do odbudowy zniszczonej katedry. W uzasadnieniu czytamy m. in.: że wspaniały przybytek domaga się czci, jaką winien jest naród polski pamięci Mieszka I i wielkiego jego następcy króla Bolesława Chrobrego. Ich prochy miały widocznie doczekać się urzeczywistnienia programu ich życia, ich prac i bojóv, gdy zamierzali Polskę oprzeć po wszystkie czasy o Bałtyk i Odrę. Główne dzieło Mieszka, zaprowadzenie chrześcijaństwa, przetrwało szczęśliwie chociaż nie bez walki i przejściowych niepowodzeń, pierwsze tysiąclecie. Tyleż lat było potrzeba, aby ziściły się zamierzenia pierwszego polskiego króla Bolesława Chrobrego. Niechaj tedy nasze pokolenie, które doczekało się tej wielkiej chwili historycznej, że granice Polski oparły się ponownie o Bałtyk i rzekę Odrę, wystawi swoim wielkim królom godny ich zasług pomnik pod postacią okazałej katedry.

Wreszcie, podkreśla ks. arcyb. W. Dymek rolę Poznania jako zachodniej stolicy polski: „Przesunięcie granic Rzeczypospolitej na zachód sprawiło, że Poznań stał się niejako stolicą zachodnią Polski i powinien spełnić wielką misję kulturalną na Ziemiach Odzyskanych. Do spełnienia tej misji w życiu religijnym i kościelnym potrzebna jest piękna katedra jako ognisko i ośrodek tego życia”.

Wojewodowie i prezydenci miast czeskich w Szczecinie

SZCZECIN (W) W poniedziałek 7 czerwca br. przyjeżdżają do Szczecina dwaj wojewodowie i kilku prezydentów miast czeskich, których pobyt zapowiedziany jest na 3 dni. W pierwszym dniu w godzinach przedpołudniowych goście zwiedzą port szczeciński, a przede wszystkim nabrzeże Dębickie, w godz. popoł. w sali WRN wojewodowie udekorowani zostaną złotymi oznakami „Gryfa Pomorskiego”, poczem przejdą do MRN gdzie inż. Czyborowski zapozna ich z planami odbudowy m. Szczecina. W drugim dniu w godz. rannych odbędzie się na Wałach Chrobrego uroczyste przekazanie czeskiego sztandaru dla naszej jednostki handlowej, następnie goście czescy uładzą się statkiem do Świnoujścia. Wtężorem odbędzie się konferencja prasowa w Urzędzie Wojewódzkim. W trzecim dniu wizyty, zorganizowana będzie wycieczka celem zapoznania gości czeskich z dorobkiem gospodarczym powiatu szczecińskiego.

Samochód sprzed pół wieku w warsztatach PKS

OLSZTYN (ZAP) W warsztatach Państw. Komunikacji Samochodowej w Olsztynie znajduje się samochód osobowy amerykańskiej produkcji marki „Oldsmobile”, wyprodukowany około r. 1890 i noszący nr fabryczny 13. Jest to niewątpliwie najstarszy typ samochodu, znajdujący się obecnie w Polsce. Samochód zostanie przez PKS wyremontowany i doprowadzony do stanu używalności, a następnie oddany do muzeum.

Zawsze fała protestantyzmu załazała te strefy. Należała do diecezji Ziemia Lubuska do chwili założenia dla niej osobnego biskupstwa przez Bolesława Krzywoustego, a nawet szeroka połać na północ od Warty i Noteci w głąb Pomorza Szczecińskiego. Obecnie ziemię tę posiadają własną administrację kościelną.

Zawiadomienie rządu ZSRR o wynikach obrad londyńskich

LONDYN (PAP) Jak donosi Reuter, zalecenia londyńskiej konferencji 6-ciu państw w sprawie Niemiec, zostaną na wniosek rządu francuskiego zamknięte przed ich oficjalnym opublikowaniem.

Świat w kilku wierszach

- ** CENTRALNY komitet wyborczy zatwierdził jedomyślnie wyniki niedzielnych wyborów do parlamentu czechosłowackiego.
** PREMIER belgijski Spaak oświadczył w Senacie, że sojusz wojskowy ze Stanami Zjednoczonymi nie jest konieczny. Zapewnił on, że jego niedawna wizyta w Waszyngtonie nie miała na celu rokowań w sprawie tego sojuszu.
** DATA abdykacji królowej Wilhelminy została ustalona oficjalnie na 4 września br. Księżna Julianna złoży przysięgę jako królowa Holandii dn. 6 września, dokładnie po upływie 50 lat panowania matki.
** RZĄD rumuński zwrócił się do rządu radzieckiego z prośbą o rozważenie możliwości zmniejszenia zobowiązań Rumuńskiej Republiki Ludowej wobec ZSRR z tytułu odszkodowań wojennych.
** REUTER dowiaduje się z kół mariodajnych, iż rząd grecki zawarł domił Komisję Bałkańską ONZ, że gotów jest podjąć rokowania w sprawie zawarcia traktatu pokojowego z Albanią. Jak wiadomo, po dzień dzisiejszy między Albanią a Grecją istnieje stan wojenny.
** Z FRANKFURTU donoszą, że na budynku dyrekcji I. G. Farben gdzie mieści się zarząd Bizonii wywieszono po raz pierwszy obok flagi amerykańskiej flagę brytyjską. Jest to widomy symbol, że Frankfurt został stolicą amerykańsko-brytyjskiej komisji kontrolnej dla Niemiec zachodnich.
** REUTER podaje, że dotychczasowe wyniki referendum w sprawie przyszłości Nowej Fundlandii świadczą o zwycięstwie zwolenników całkowitego samorządu, za którym wypowiedziało się 44% głosujących, 41% wyborców wypowiedziało się za konfederacją z Kanadą, zaś tylko 15% pragnęło zachować obecną formę rządów.

Advertisement for LEDA cream, featuring an image of the product and text: 'NAJSKUTECZNIEJSZY KREM LEDA PRZECIWKO PIEGOM ZADAĆ WSZEDZIE!'.

Zasady przyjmowania kandydatów na studia wyższe

Min. Oświaty zwołało specjalną konferencję prasową w celu zaznajomienia społeczeństwa z zasadami przyjmowania kandydatów na pierwszy rok studiów akademickich w 1948/49 roku. W konferencji wzięła udział wicemin. oświaty E. Krasowska, zaś zagadnienie rekrutacji młodziży referował dyr. Michajłow. Zasady przyjęcia na wyższe studia polegają na konieczności posiadania matury przez kandydata oraz złożenia egzaminu wstępnego. Opiera się on zasadniczo na egzaminie pisemnym na temat związanych z kierunkiem studiów oraz na ustnym egzaminie z zagadnień o Polsce współczesnej. Bez egzaminów będą przyjęci na studia wyższe wyłącznie absolwenci lat wstępnych oraz kandydaci do kompanii akademickich, zakwalifi-

owani przez MON. Zniesiono natomiast klauzulę o zwalnianiu z egzaminów 20% przyjętych. Skład komisji egzaminacyjnych nie ulega zmianie. Przewodniczącym będzie dziekan wydziału z członkami: delegat Rady Wydziału, delegat Min. Oświaty, przedstawiciel zw. zawodowych oraz przedstawiciel Zw. Samopomocy Chłopskiej. Powagą zmianą, wprowadzoną rozporządzeniem Min. Oświaty o sposobie przyjmowania na studia wyższe (z dn. 19. 5. br.), jest dopuszczenie do egzaminów ustnych wszystkich zdających, bez odrzucenia kandydatów, którym nie powiodły się egzaminy pisemne, chyba, że uzyskali oni stopnie negatywne ze wszystkich egzaminów pisemnych. Egzaminy wstępne odbędą się od 3-30 września br., podania składacę można od 15-28 sierpnia br.

W wypadku, jeżeli zgłoszenia przekroczą ustaloną ilość miejsc, spośród kandydatów, którzy egzamin złożyli pomyślnie, pierwszeństwo ma młodzież, pochodząca ze środowiska robotniczego i chłopskiego oraz inteligencji pracującej. Ponadto pierwszeństwo w drugiej fazie będą mieli żołnierze - uczestnicy ostatniej wojny, kandydaci pracujący społecznie (pracujący co najmniej rok zawodowo w kierunku swoich studiów) oraz nauczyciele. W wypadku nadmiaru kandydatów na najbardziej „wzięte” wydziały (medycyna, wydziały techniczne, stomatologia), umożliwi im się studia na wydziałach, których ilość miejsc nie zostanie wyczerpana. Według obliczeń w obecnym roku szkolnym ukończy średnie szkoły ogólnokształcące zawodowe i dla dorosłych około 37.000 młodzieży. Na podstawie statystyk oblicza się, że o przyjęcie na wyższe uczelnie ubiegać się będzie około 26.000 kandydatów. Natomiast ilość wolnych miejsc ustalono na 21.260. Rok wstępny studiów przyjmie teraz nazwę Studium Wstępnego. Jego słuchacze są studentami uczelni. Nowym momentem przygotowania kandydatów, nie posiadających wykształcenia wystarczającego do przy-

Funeral notice for Leon Pellowski, a canon and priest, who passed away on June 4th. It includes details about his life and the funeral service.

Advertisement for NIEDZIELA SPORTOWA, listing various sports events and competitions across different regions.

Wypadku, jeżeli zgłoszenia przekroczą ustaloną ilość miejsc, spośród kandydatów, którzy egzamin złożyli pomyślnie, pierwszeństwo ma młodzież, pochodząca ze środowiska robotniczego i chłopskiego oraz inteligencji pracującej. Ponadto pierwszeństwo w drugiej fazie będą mieli żołnierze - uczestnicy ostatniej wojny, kandydaci pracujący społecznie (pracujący co najmniej rok zawodowo w kierunku swoich studiów) oraz nauczyciele. W wypadku nadmiaru kandydatów na najbardziej „wzięte” wydziały (medycyna, wydziały techniczne, stomatologia), umożliwi im się studia na wydziałach, których ilość miejsc nie zostanie wyczerpana. Według obliczeń w obecnym roku szkolnym ukończy średnie szkoły ogólnokształcące zawodowe i dla dorosłych około 37.000 młodzieży. Na podstawie statystyk oblicza się, że o przyjęcie na wyższe uczelnie ubiegać się będzie około 26.000 kandydatów. Natomiast ilość wolnych miejsc ustalono na 21.260. Rok wstępny studiów przyjmie teraz nazwę Studium Wstępnego. Jego słuchacze są studentami uczelni. Nowym momentem przygotowania kandydatów, nie posiadających wykształcenia wystarczającego do przy-

Advertisement for FELIETON KULTURALNY, featuring an article by Stanisław Brzechwa titled 'W obronie naszego pokolenia'.

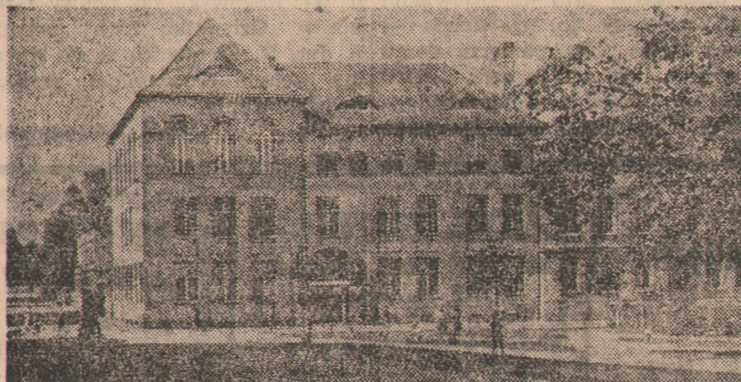

Z przeszłości gimnazjum, które wychowało Kasprowicza

Inowrocław, w czerwcu
W Inowrocławiu odbywa się zjazd koleżeńskich abiturientów I. Państw. Gimnazjum im. Jana Kasprowicza. Ze względu na to, że jest to jedna z najstarszych uczelni na Kujawach, która mimo szukan zabórscy wykształcała du'ó synów, służących wiernie Ojczyźnie przez całe życie — zjazd nabiera cech uroczystości, którą przeżywa wraz z wychowankami całe społeczeństwo inowrocławskie.
Rok 1819 był ważną datą dla tamtejszego szkolnictwa. W tym roku klasztor franciszkański przeszedł na własność rządu pruskiego, a majątek zużyto na cele szkolne, przekazując go gminie wyznaniowej katolickiej i ewangelickiej. Początkowo utworzono szkołę wspólną. Szkoła nie mogła poszczycić się żadnymi poważniejszymi osiągnięciami i dopiero okres przejścia zarządu nad majątkiem przez miasto (r. 1835) kiedy zaangażowano dwu rektorów — ewangelika i katolika — można nazwać pomyslnym dla uczelni. Nowe źródła dochodu, uzyskane z dzierżawy mają. Wziętawice pozwoliły na utworzenie dwu klas realnych z łacina, francuskim, polskim i niemieckim. Mimo jednak ofiarności społeczeństwa, uczelnia w połowie XIX wieku podupadała i obniżyć trzeba było poziom a klasy realne zniżyć bardziej do elementarnych. Wówczas miasto rozpoczyna (r. 1853) starania, celem założenia gimnazjum katolickiego, jednak napotyka na ostrą opór władz niemieckich. Starania nie zaniechano i uwiecznione one zostały pomyslnym wynikiem w r. 1855. Nowej uczelni nadano nazwę: „Wyższa Szkoła dla Chłopców, przygotowująca do sekundy gimnazjalnej”. W 1858 mówi się już oficjalnie o progimnazjum, w 1863 r. powstaje prima i zakład zdobywa już oficjalną nazwę gimnazjum.
Kiedy gimnazjum zdobyło w r. 1860 własny gmach, zwiększa się ilość uczniów. Pierwsza matura odbyła się w r. 1865. Powoli, ale systematycznie rozpoczyna okupant germanizować uczelnię. Spadają na szkołę coraz to większe ograniczenia, następuje likwidacja polskości, gdyż w r. 1873 język polski staje się przedmiotem nadobowizkowym, zaś uroczystości 50-lecia istnienia szkoły w r. 1905 mają już charakter czysto niemiecki. Zabroniono wstępu do gimnazjum tym wszystkim uczniom-Polakom, którzy brali udział w strajku dzieci polskich.
Ukoronowaniem nacisku germanistycznego jest w r. 1907 całkowite zlikwidowanie udzielania lekcji w języku polskim, rzekomo z powodu braku odpowiednich sił wykwalifikowanych. Naukę ojczystego języka prowadziła jednak nadal wytrwa-

była się w r. 1865. Powoli, ale systematycznie rozpoczyna okupant germanizować uczelnię. Spadają na szkołę coraz to większe ograniczenia, następuje likwidacja polskości, gdyż w r. 1873 język polski staje się przedmiotem nadobowizkowym, zaś uroczystości 50-lecia istnienia szkoły w r. 1905 mają już charakter czysto niemiecki. Zabroniono wstępu do gimnazjum tym wszystkim uczniom-Polakom, którzy brali udział w strajku dzieci polskich.
Ukoronowaniem nacisku germanistycznego jest w r. 1907 całkowite zlikwidowanie udzielania lekcji w języku polskim, rzekomo z powodu braku odpowiednich sił wykwalifikowanych. Naukę ojczystego języka prowadziła jednak nadal wytrwa-

Gimnazjum im. J. Kasprowicza w Inowrocławiu

le konspiracyjna organizacja młodzieżowa — Tow. Tomasza Zana. Pewnego rodzaju odprężenie wprowadza pierwsza wojna światowa. Z ramienia Rady Ludowej dodano niemieckiej dyrekcji doradcę Polaka, którym był późniejszy biskup Lubliński. Pierwszym polskim dyrektorem był p. Krajewski, a klasy podzielono na polskie i niemieckie. Pierwszy polski egzamin dojrzałości w r. 1919/20 zdało 8 uczniów. W r. 1920/21 przekształcono uczelnię na gimnazjum typu klasycznego i matema-

tyczno-przyrodniczego. W 1922 odbył się zjazd koleżeńskich polskich wychowanków tej szkoły. W r. 1923 przybył do Inowrocławia były wychowanek — Jan Kasprowicz.
W wolnej ojczyźnie szkoła rozpoczyna rozwijać się pomyslnie. W r. 1926 otrzymała obecną nazwę: Gmn. Państw. im. Jana Kasprowicza, zaś w r. 1929 obchodzono uroczystości 10-lecie istnienia szkoły jako czysto polskiej uczelni. Powstają różnego rodzaju sekcje młodzieżowe, koła naukowe, społeczne, biblioteka.
Do dnia dzisiejszego oparcie uczelnię — która starała się wszelkimi siłami stać na straży polskość, nie dopuścić do germanizacji, i wychować szeregi pożytecznych synów ojczyzny — ponad 500 abiturientów.

Wszechstronny oddział Ligi Morskiej organizuje motocyklowy zjazd plakietowy

Idee Ligi Morskiej znalazły należyte zrozumienie wśród społeczeństwa Inowrocławia. Jak wiadomo, tamtejszy oddział Ligi Morskiej jest najbardziej żywotny na całym Pomorzu. Liczy on ponad 1000 członków zorganizowanych

polscy plakietowy zjazd motocyklowy do Inowrocławia-Zdroju, połączony z wyścigami motocyklowymi oraz jazdą zrzeczności. Przewidziane nagrody: wojewody pomorskiego Ignacego Kubeckiego, przew. Woj. Rady Nar. M. Ada-

Zarząd oddziału Ligi Morskiej w Inowrocławiu: pp. Goralewski, A. Śliwiński, inż. Wróblewski, L. Kozłowski, Z. Babiś, St. Kuliński, G. Ronge.

w 11 sekcjach. Srebrny jubileusz istnienia, obchodzić będzie oddział inowrocławski w przyszłym roku.

Obecnie Inowrocławski Klub Sportowy przy Lidze Morskiej chce uświetnić tegoroczne uroczystości „Tygodnia Morza”, oraz rocznicę 75-lecia założenia Zdrojowiska w Inowrocławiu, organizuje w dniu 20 czerwca br. ogólnom

mowicza, prezydenta m. Inowrocławia H. Michałaka, Zdrojowiska — Inowrocław.

Ponadto odbędą się dwa biegi na przełaj lekkoatletyczne na trasie 3000 i 5000 m o puchary przechodnie fundacji Oddziału Ligi Morskiej Inowrocław, które zostały zdobyte w ub. roku przez Dzwonkowskiego (Włocławek) i Tokarskiego (Toruń).

Zgłoszenia klubów na zjazd oraz wyścigów, pokazów zrzeczności i zawodników na biegi przyjmuje sekretariat I. K. S. przy Lidze Morskiej Inowrocław, Sąd Grodzki, p. 1, tel. 11-13 i 15-22.

Jak więc widzimy Liga Morska w Inowrocławiu przejawia wszechstronną i ożywioną działalność.

Do starszych działaczy Ligi Morskiej w Inowrocławiu należy p. insp. Śliwiński — prezes Oddziału, p. J. Goralewski — wiceprezes i prezes oddziału młodzieżowego — sędzia K. Łapka. Na ostatnim walnym zebraniu został prezesem obwodu inowrocławskiego p. K. Łapka. (p)

Strajki we Włoszech

RZYM (PAP) Na Sycylii rozpoczął się strajk metalowców, proklamowany na znak solidarności z pracownikami stoczni w Palermo, którzy już od miesiąca prowadzą bohaterką walkę z administracją, mającą zamiar zamknąć stocznię.

Przywódcy Izby Pracy w Bolonii postanowili ogłosić na 4 czerwca strajk powszechny robotników tej

provincji, o ile nie zostaną zwolnieni 4 działacze związkowi, aresztowani w czasie incydentów, spowodowanych przez policję w dniu 1 bm. w Decima Persiceto.

Na terenie całych Włoch odbył się 2-godzinny strajk ostrzegawczy pracowników przemysłu górniczego, domagających się poprawy warunków bytu.

Allina K. Wpłynęło o 1 dzień za późno twoje rozwiązanie, Alinko, i z tej prostej przyczyny nie mogliśmy cię umieścić w rubryce trafnych rozwiązań!

Edmund W. Starogard: bardzo ci dziękujemy za pozdrowienia. Jakiego spodziewasz się świadectwa?

Jurek B. — Szczecinek. W międzyczasie musiałeś nagrodę otrzymać, gdyż 29 ubm. wysyłaliśmy książki. Czekamy więc na potwierdzenie odbioru.

Kazimierz I. — Przechowo. Nie możemy absolutnie, Kaziku, zdradzać tajemnic — musisz już cierpliwie czekać na dalszy przebieg akcji.

Waldy — Toruń. Przyjmujemy cię całym sercem i jesteśmy przekonani, że obecnie będziesz już stałe do nas pisywał. Niestety tego kącika chwilowo nie możemy założyć z powodu szczytowości miejsca. Cieszy nas to, że emocjonujesz się losami bohaterów powiastki. Rozwiązanie nr 20 jest niestety błędne, — ale nie powinniśmy się tym absolutnie zrażać. Sądźmy też, że zdobyłeś dobre świadectwo. Pozdrawiamy i czekamy na dalsze rozwiązania.

Krysią L. Mierzyszyna. Jeśli ci „Świątek” przypadł do gustu — to chyba zostaniesz jego wierną czytelniczką? Rozwiązałaś źle zadanie nr 20.

Edzio R. — Nowe Miasto. Tyle już razy podawaliśmy, że pierwsze cztery odcinki będą ponownie wydrukowane. Będziesz wówczas mógł skompletować sobie „Świątek” Rozwiązanie nr 20 także nadesłałaś błędne.

Antoś St. Niestety oba są złe. Trafne jest dziś w „Świątku”.

Wandzia J. — Pabianice. Na pewno w międzyczasie odebrałaś nagrodę. Nigdy nie podajesz wieku i dlatego nie wiedziliśmy co ci posłać — Rozwiązałaś źle, Wandziu — pracuj dalej wytrwale!

Januszek W. Staw. Piechota? Chodzisz do szkoły? Dziękujemy za listki!

Basia P. — Skarłino. Nareszcie zdołałaś się na odwagę Basiu i sprawiłaś nam niewymowną radość twym miłym listkiem. Chyba nie zrazisz się dzisiejszym niepowodzeniem? Dziękujemy za słowa uznania.

Fela M. Chojnice. Jesteś roztrzępana, — ale jednak w terminie nadesłałaś. Serdecznie dziękujemy i pozdrawiamy.

Zenon B. Kaldowo. Niestety oba nie są trafne.

Krzyś L. Ruda. Napisał Krzysiu, czy otrzymałaś już nagrodę?

Edzio i Al. P. — Starogard. Należą wam się słowa uznania za wytrwałość Piszcie częściej.

Janusz M. Można w niektórych wypadkach podać dwa rozwiązania. Dziękujemy i też pozdrawiamy!

Wiktor P. Kikół. Przeczytaj sobie wyżej podaną odpowiedź w tej samej sprawie! Pozdrawiamy!

Jaś T. Trzeba jednak podać nazwę miejscowości tj. szczegółowy adres. Rozwiązanie nie jest trafne!

Danusia S. Chelmino. Dziękujemy za pozdrowienia, ale tym razem źle rozwiązałaś zadanie nr 20.

Andrzej K. Barcin. Sądźmy, że masz wszystkie dane ku temu, — aby stać się wiernym szaradzystą. Pisz do nas częściej.

Piotruś M. Bydź. Jesteś bardzo spozstrzegawczy. Sądźliśmy, że wszyscy dlatego właśnie prędzej wpadną na imię Jurka! Dziękujemy za list i bilety!

Heniek L. Toruń. I tego też nie możemy powiedzieć! Trzeba już czekać cierpliwie. Gdy odzyskamy wymienione przez ciebie numery — to prześlemy pocztą.

Nr. 22 | TYGODNIOWY DODATEK IKP | Rok 4

F. A. Cruk SPLOT PPZYGÓD JURKA

Maszynista nieco ochłonał z szału zaciekleści i teraz dopiero przypomniał sobie, że palacz jeszcze niedawno temu leżał chory po truciznie. Hendriks patrząc na jego zdziwioną twarz wybuchnął niepowstrzymanym śmiechem. A gdy ucichł powiedział:

— Ale twarda sztuka, co?

— Kto?

— No ktoś inny, jak nie ten Japoniec. Przed chwilą zawlókł się do kuchni. Obserwowałem go przez ten cały czas i zdawało mi się, że już powędrował do swoich przodków. Słońce go opiekowało ze wszystkich stron, a on się nie ruszał. Twarda sztuka powiadam.

— A z tobą to tak nie?

— Nie bądź dumny, jestem zdrow jak ryba. Chciałem, żeby go załłukiła śmierć, bo sterczy mi jak sól w oku. On jeden wie, że my to obaj Pfeila, rozumiesz...

Palacz nieufnie spojrzął na Kołę, który z zaciekawieniem słuchał jego słów.

— Tego się nie bój — uspokoił go maszynista — pary z pyska nie puści, bo i tak stąd nie wyjdzie. Mów dalej.

— Udałem przed kapitanem, że to niby Japoniec mnie otrucił i na niego zwałilem winę za Pfeila. Teraz wszyscy w to wierzą, bo w czasie chłosty słóweczka nie pisań. My możemy być spokojni.

— Ale z ciebie tęga głowa. Na schodach rozległy się szybkie kroki. Najnieśp. ziewaniej przyszedł

Ziemia zadrzała w posadach

(Dokończenie ze str. 7)

łożone na filarach, jednym słowem obraz strasznego spustoszenia, nieco gruzów leży na posadzce, reszta spoczywa w otchłani.

Wojsko się zmienia nie wpuszczając nikogo w pobliżu, raz po raz kręcą się jedynie fotografowie, robiąc zdjęcia.

Katastrofa wywołała w całym mieście zrozumiałe poruszenie. Kursumy różne niedorzeczne pogłoski, przed którymi przestrzegamy. Obaw żadnych nie potrzebują mieszkańcy naszego miasta. Prawda jest na razie tyle, że kościół jest zagrożony. W przyczynę nie wdajemy się na razie. Podajemy je na tle orzeczeń fachowych. Mają one jednak związek z zalaniem kopalni soli. Tylko tyle zaznaczyć już dziś chcemy, że cała katastrofa nie przyszła nagle, ruszający się mur kościelny i inne oznaki wewnątrz kościoła, mówiły o możliwościach katastrofy. Dla uzupełnienia dodać chcemy, że piękny nasz romański kościół stał dopiero lat kilka. Wy-

rósł on po prostu pod opieką obecnego naszego proboszcza. To też zalem, wobec katastrofy, łączy się w ogóle współczucie dla ks. prałata Laubitz, który na razie znajduje się poza Inowrocławiem.

Apelujemy w końcu do naszego magistratu, by celem uspokojenia wzburzonej ludności, zmusił Zarząd Królewskiej Saliny, do przedłożenia planu dróg kopalni. Słuszne jest to żądanie, gdyż niepewność położenia pogarsza i zwiększa niepokój.

W dniach 14 i 15 kwietnia 1909 roku „Dziennik Kujawski” podawał wiadomości już stałe na temat kościoła Matki Boskiej oraz podawano sprostowania fałszywych wieści o kościele w innych częściach kraju.

Natomiast w dniu 22 kwietnia 1909 r. ukazała się wzmianka: „Według dotychczasowych badań, stan wody w otworze, który obejmuje około 400 mtr., wynosi w środku 4 metry głębokości, przy brzegach stan wody dochodzi tylko do 2½ metra. Przy badaniach dotychczasowych, nie natrafiono na głębsze

miejsca, przeważnie wszędzie natrafiono na twardy grunt” itd.

I tak faktycznie było. Cały kościół stał na twardym gruncie.

Po 25 latach, staraniem ówczesnego proboszcza, ks. kan. rady St. Kubskiego, przy pomocy ofiarnego społeczeństwa kujawskiego, pobudowano zapadłą ścianę i w roku 1934, budowniczy kościoła Matki Bożej, ówczesny sufragan gnieźnieński, ks. biskup Antoni Laubitz, konsekruje świątynię Pańską i oddaje kościół Najw. Marii Panny do użytku wiernym. Obecnie ks. prob. Handke, odnawia wnętrze tego pięknego Domu Bożego, który całe Kujawy napawia dumą.

Po zapadnięciu się ściany kościoła Matki Bożej, w dwa lata później, tj. dnia 7 listopada 1911 roku — runął całkowicie w otchłań 3 piętrowy dom mieszkalny przy ul. Orłowskiej nr 12, należący do właściciela — Niemca Retza. Na parterze domu znajdowała się restauracja, skład kolonialny i zajazd. Resztę budynku zajmowały mieszkania. Do domu

przylegał duży ogród, od którego właśnie zaczęła się katastrofa. Przed poł. dnia 7 listopada 1911 r. guchy łoskot waliącego się drzewa w ogrodzie oraz obsuwającej się w otchłań ziemi, zelektryzował miasto. Następnie ziemia obsuwała się systematycznie dalej tak, iż cały wielki budynek pod nr 12 przy ul. Orłowskiej, wpadł w otchłań. Wypadku w ludziach tak przy kościele, jak i przy domu — nie było.

Obecnie, miejsce, na którym stał dom, tj. między końcem cmentarza przy Ruinie, a ogrodem, należącym do p. Kowalewskiego (nr. 13/14) przy ul. Orłowskiej, jest niezabudowane. W latach późniejszych, czyli przez przeszło 30 lat, poważniejszych wypadków nie zanotowano. Wypadki sprzed 40 lat, poszły już nieomal całkiem w zapomnienie, a dla obecnych pokoleń, są już prawie legendą.

(Zdjęcie do niniejszego artykułu, dobrze i starannie zachowane, wyłożył nam mistrz instalatorski, p. W. Rogowski, zaś odpisy z roczników „Dziennika Kuj.” umożliwił p. dyr. K. Zieliński, za co wyrażamy naszym obywatelom serdeczne podziękowanie.

F. A. Matuszewski

Podziękowanie

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę w pogrzebie najdroższego męża i ojca ś. p.

Piotra Koniecznego

Wieleb. Duchowieństwu z parafii Serca Jezusowego oraz proboszczów: par. św. Ducha ka. Żemomskiemu i ks. Dalkowskiemu, wronu nauczycielstwa szkoły im. St. Staszycy 1 oraz wszystkim krewnym i znajomym za złożone wieńce i wniebośleństwo najserdeczniejsze
BOG ZAPŁAC

3735. Zona z dziećmi

De Gaulle atakuje prezydenta Auriola

PARYŻ (PAP) Jak już podaliśmy, prezydent Auriol wygłosił w Quimper przemówienie, w którym wystąpił stanowczo przeciwko de Gaulle'owi. Organ de Gaulle'a „Rassemblement” w odpowiedzi na przemówienie prezydenta Auriola ogłosił artykuł pt. „Francja nie ma szefa państwa”. W artykule tym dziennik „Rassemblement” gwałtownie zaatakował osobę prezydenta Auriola.

Centrala Zbytu Porcelany, Fajansu i WYROBÓW SZKŁANYCH w ŁODZI

zawiadamia że

w BYDGOSZCZY przy ul. Chodkiewicza 19 OTWORZONA ZOSTAŁA

HURTOWNIA Nr 20 Centrali Zbytu Porcelany Fajansu i WYROBÓW SZKŁANYCH.

Hurtownia jest stale zaopatrzona w pełny asortyment artykułów szklanych i ceramicznych.

Zioła lecznicze
M. SZYDLOWSKI
ŁÓDŹ, Narutowicza 1
DROGERIA 05923

Precyzyjny Warsztat Mechaniczny B. Targoński Bydgoszcz 16110

Aleje 1 Maja 61 Telefon 20-00
Naprawa maszyn do pisania i liczenia — przerobienie na układ polski Kupuje maszyny wszelkich systemów, także uszkodzone i części.

WELNY sukniowe, kostiumowe i ubranjowe
JEDWABIE — PODSZEWKI

poleca HURTOWNIA WŁOKIENNICZA MODNETKANINY
Łódź, Piotrkowska 91
05941

Cukiernia - Kawiarnia „PABIANICZANKA”
W PABIANICACH, ZAMKOWA 20, TELEFON 117

po cenach przystępnych poleca smaczne i obfite śniadania, obiady i kolacje, w dużym wyborze w sa. wódki gatunkowe, cukry, oraz casta z pracowni cukierni „ESPLANADA” w Łodzi.
05750
W każdą NIEDZIELĘ i ŚWIĘTA dancing od godz. 20-12. Koncertuje Symfonia - Jazz.

Kapitan. Na kanciastej twarzy Hendriksa odmalowało się wyraźne zakłopotanie.

— Ty tu? — zdziwił się kapitan.

— Tak, czuję się lepiej i chciałbym znowu rozpocząć pracę. Slim mówił mi w obiad że z tym czarnym nie może sobie dać rady, więc przyszedłem mu dopomóc.

— Kapitanie — krzyknął podniesionym głosem Kola — to nieprawda...

Powodowany nagle wewnętrznym podszeptem uciał. Chciał z miejsca powiedzieć kapitanowi, że palacz kłamie, że Japończyk został niesłusznie wychłostany, bo mordercami bosmana są ci obaj. Dostrzegł jednak złowrogi i mściwy błysk w oczach zbójów i równocześnie głos wewnętrzny ostrzegł go, że popełni wielki błąd, wyjawiając przed kapitanem prawdę. Dlatego urwał rozpoczęte zdanie.

— Co jest nieprawdą? — zapytał surowo kapitan.

— Że... mój chory przyjaciel umrze. Niech pan pozwoli mi być przy nim, to napewno wyzdrowieje.

— Nie wyzdrowieje, bo już umarł i za dwa dni go pochowamy.

Kola poczuł pustkę w okolicy serca. To, że kapitan powiedział jakoby Jurek już umarł, nie zrobiło na nim żadnego wrażenia, bo zaledwie piętnaście minut temu był u niego, ale wiadomość o bliskim usnięciu przyjaciela sprawiła, że krew spłynęła mu do nóg. Kapitan upozorował śmierć Jurka, aby się chorego jak najprędzej pozbyć. Zarządził ponadto, aby Kola, ponieważ jest zbyt cenny przy piecu, pomagał Japończykowi w kuchni. Podkreślił jeszcze, że nikomu nie wolno beczynnie przebywać na tym statku.

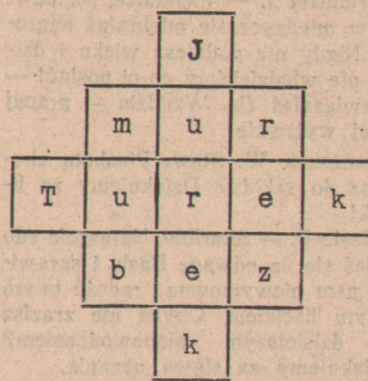
Dzięki temu zarządzeniu Kola uniknął jeśli już nie śmierci, to w każdym razie jakiegokolwiek kalectwa. Chłopiec nie ucieszył się tą zmianą. Cóż ona znaczyła wobec barbarzyńskiego postanowienia zgładzenia Jurka? Okrutny i nieunikniony los czekał chorego przyjaciela, a Kola nie mógł nijak temu zapobiec. W zrozumieniu swojej bezsilności zalewał się gorzkimi łzami. Gdy wszedł do kuchni, zobaczył Japończyka siedzącego na wywróconym dnem do góry wiadrze. Był jeszcze stale do połowy rozebrany.

— Kapitan mnie tu przysłał — powiedział Kola, zamykając za sobą drzwi — mam tobie pomagać w robocie.

— Niezły — odparł z bladym uśmiechem Czurio — przydasz się. Podaj mi nasamprzód kilka cytryn z tej oto półki. Wystarczą cztery. Nie mogą jeszcze swobodnie poruszać się, bo mi zbyt gorliwie skórę wygarbowali.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Zadanie nr 20

Trafne rozwiązanie zadania nr 20 nadeszła: T. i J. Gawron — Tczew, W. Podolski, J. Mazella — Starogard, J. Pawłowski — Nowe Miasto, J. Bakutis — Szczecinek, E. Pałasz — Starogard, H. Drewa, Edm. Drewa — Osowa, J. Wygocki — Staw, St. Błażek — Skórcz, K. Innatowicz — Przechowo, L. Machutówna — Golub, E. Wilczyński — Starogard, F. Kalinowski — Gdynia, Z. Kociewiak — Wrzeszcz, Z. Kosiński — Szczecin.

Z Bydgoszczy nadeszła: Z. Zieliński, K. Schmidtówna, K. Pawłowska, G. Chojnacki, L. Malak, P. Majcherek.

Nagrody za trafne rozwiązanie przyznano:

Krystynie Schmidtównie — Bydgoszcz.

Januszowi Wygockiemu — Staw, pow. Chełmno.

Grzeczna

Janka

Spiesz się Janka, śpiesz, po domu z wawo krząta tu zajrzy, ówczas zajrzy, mieszkanie schludnie sprząta.

Zaglądnij do mamusi leżącej w łóżku, chorej, to poduszki poprawi, to lekarstwo da w porę.

Pamięta i o Burku wiernym kudłasiu — stróżu, i o kurkach bielutkich chodzących po podwórzu.

A taka — jak ten ptaszek A taka — jak słoneczko — kochają Jankę wszyscy — to dobre, ciche dziecko.

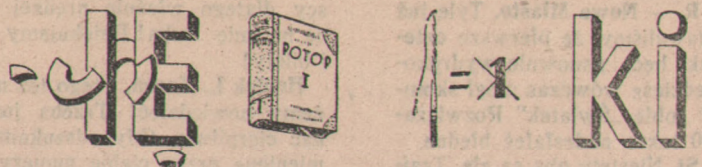
E. Drzew.

Nasze recenzie

„Boża ścisła królowej Kingi” — Janiny Porazińskiej, Wydawnictwo Dobrej Książki Wrocław - Katowice (w Bydgoszczy w Księgarni N. Gieryna przy ul. Jagiellońskiej 2). — Ilustrował książkę Michał Bylina. Do najważniejszych zalet tego dzieła należy to, że zawiera legendę i prawdę historyczną o królowej Kindze. Lekki wiersz, liczne ilustracje i ciekawe podejście sprawiają, że książkę czyta się jednym tchem.

Zadanie nr 23

REBUS

WEŁNĘ owczą wlosie konskie
p. cenach najwyższych zakupuje
dla Wytwórni Włókienniczych
H. KULCZYK
BYDGOSZCZ, Św. Trójcy 5a m. 7
telefon 31-03

POLECAM
naczynia kuchenne
garnki żeliwne
narzędzia
okucia budowlane
SKŁAD ARTYK. ŻELAZN.
Witold Lewadowski
BYDGOSZCZ, ul. Długa 25
TEL. 17-35

SPRZEDAŻ

Uwaga sportowcy!
Piłki nożne i siatkowe. Dostarcza
Zakład Rymarski, Łódź, Pl. Wol-
ności 10. 05884

Plecaki,
chlebak, pasy harcerskie tanio
poleca W. Czabański, Łódź,
Piotrkowska 189. (05971)

Sandałki,
drewniaczki artystyczne, pantofle
domowe, sznurkowce, tenisówki.
Wytwórnia, Warszawa, Emilii
Plater 25. (05978)

Przedsiębiorstwo
handlowe dobrze prosperujące
w centrum Torunia sprzedam. —
Oferty IKP — Toruń Nr „380”
05904

Gabinet
nowoczesny kaukaski orzech —
sprzedam. Oferty IKP Bydgoszcz
pod 6006. (06006)

Samochód
Pchełka, dwuosobowy, marki Dixi
motor i ogumienie dobre do
sprzedania. Chelmno, Toruńska
26. (06004)

Wiązankę
dobłą sprzedam. — Zgłoszenia
Agentura IKP Wąbrzeźno, Wol-
ności 3. (06003)

Bieliznę
męską i damską sprzedaje wy-
twórnia Blahout i S-ka, Łódź,
Tkacka 15. (06002)

Wille
Bydgoszczy, solidną, 3 mieszka-
nia, łazienki, parkiety, ogród,
bez długu korzystnie sprzedam
lub zamienię na wille lub dom
w Gnieźnie. Oferty pod „willa”
do IKP Bydgoszcz. (3733)

UWAGA KUPCY!
Najtańsze źródło zakupu galan-
terii i frykotaży, „Pola”, Łódź,
Plac Wolności 10. Wysyłamy za
zaliczeniem. (05922)

DYSKI —
Oszczepy — Kule do rzutów do-
starcza Jan Pujdak i Ska, Łódź,
Piotrkowska 83. (05928)

Kasa pancerna
60 X 50 X 40 na podstawie —
stan dobry sprzedam. — Łódź,
Nawrot 24. Wytwórnia Walizek.
06012

**NAJKORZYSTNIEJSZE ŹRÓDŁA ZAKUPÓW
W INOWROCŁAWIU**

Artykuły kosmetyczne — gospodarcze — foto-aparaty poleca
Drogeria Wiktor
W. JANKOWSKI i S-ka
INOWROCŁAW
Król. Jadwigi 11. tel. 15-46

Kujawska Wytwórnia Okuć i Ozdób do TRUMIEN
M. SKRZYPCZYŃSKI
INOWROCŁAW, ul. Św. Ducha 33
Telefon 12-76 Rok zał. 1930

KUJAWSKA OLEJARNIA i FABRYKA MYDŁA
St. Głuszkowski i S-ka
INOWROCŁAW
ul. Szeroka 13, tel. 16-05

Czytajcie IKP
Piekut - Posadzy
Składnica
materiałów budowlanych
i opalowych
Inowrocław
Andrzeja 3 05995 Tel. 12-02

W. Bagaziński
Wytwórnia Cukrów
INOWROCŁAW
Dworcowa 4a
Tel. 12-50 Konto PKO 183 05991

DROGERIA
R. KĄZMIERZAK i S-KA
INOWROCŁAW, Kr. Jadwigi 29 tel. 14-13
05985
poleca art. fotograficzne —
kosmetyczne — malarskie

F-a WOJKOWSKI I S-KA
Skład bławatów
Inowrocław, Królowej Jadwigi 38
Telefon 11-13 3724

KONFEKCJA - GALANTERIA
Władysław Nowicki
INOWROCŁAW, Król. Jadwigi 32
Tel. 18-04 05993

NAWROCKI FRANCISZEK
RESTAURACJA
INOWROCŁAW, Św. Ducha 28 (Targowisko) 05990

Dla fabryk i wytwórni cukierniczych!
POLECAM — na sezon letni drosiarki, automaty do wy-
pieku tutek na gaz oraz żelaza na tutki, kratę, muszle
i bomby wafłowe, oraz maszyny i konserwatory do lodów.
Fr. Lewandowicz, Sprzedaz maszyn, przyborów
surowców cukierniczych
INOWROCŁAW, UL. ŚW. DUCHA 26 TEL. 1626 Rok założenia 1924

Meble poleca
ST. KLONOWSKI
Inowrocław, Rynek 14
Tel. 14-82 Rok zał. 1899 05992

Meble-Trumny
Wiktor Białkowski
INOWROCŁAW, Św. Ducha 19 05989

Siatki ogrodzeniowe
i tkane do wialni
wykonuje dla przemysłu
Gdańska Wytwórnia Siatek
Gdańsk, ul. Ogarna 29 05998

RÓŻNE

Przystąpię
do spółki, wkładem do miliona
złoty. — Oferty z podaniem
branży, rentowności do IKP Byd-
goszcz pod „Milion”. (06014)

Poznań
niezależną, wykształconą intelek-
tualistkę do 30. Znajomość je-
zyków obcych pożądana. Cel —
współpraca literacka. Oferty z fo-
tografią do zwrotu uprasza się do
IKP Łódź, pod „Femme d'esprit”
06001

Fotografie
nagrobkowe, porcelanowe, wy-
konuje „Foto-ceramika”, Warsza-
wa, Sikorskiego 33. Informacje
listowne. (05895)

POSZUKIWANIA

Kto
z powracających z Rosji wie-
działby o Tadeuszu Wojewódz-
kim z Wilna, ur. 1926 r. jest pra-
szony o powiadomienie rodzi-
ców Toruń, Piekary 31. (3651)

LETNISKA

Dom Wypoczynkowy,
byłych Więźniów Politycznych,
Mielno nad morzem, pow. Ko-
szalin. — Pokoje do wynajęcia z
utrzymaniem, dla członków i pr-
watnych. (06005)

CIECHOCINEK
pensjonat „JANÓWKA”, ul. Ma-
zowiecka 4, położony centrum
tuż przy łaźniach, poleca słoń-
czne pokoje, zdrową i smacz-
ną kuchnię. (3730)

MATRYMONIALNE

Kupiec,
samodzielny. Kawaler, lat 30 z
większym kapitałem, bez nale-
gów poszukuje o podobnych wa-
lorach panny, cel matrymonialny,
Oferty IKP — Bydgoszcz pod
„3727”. (3727)

Kawaler
w średnim wieku, posiadający
większą gotówkę, o dobrych za-
sadach, poszukuje o podobnych
panny w celu matrymonialnym,
wdowy niewykluczone. Oferty
do IKP — Bydgoszcz pod „3726”
3726

Korespondencje
panem nawiąże, szczupła 45, sym-
patyczna inteligentka. Matrymo-
nium, Łódź, IKP „Porozumienie”,
05999

Samotna,
lat 30 na stanowisku pozna panią
przystojną, młodą. Cel matrymo-
nialny. Oferty IKP Łódź, „Bran-
ne”. (06013)

WZMIANKA O PRZETARGU

Urząd Wojewódzki Pomorski, Dział Rolnictwa i Reform Rol-
nych, Wydział Wodno-Melioracyjny w Toruniu ogłosił przetarg
nieograniczony na:

1. rozbudowę kanału Głuszyńskiego, pow. aleksandrowski,
km 6 + 680 — 7 + 0,50 roboty ziemne 9.000 m³;
2. pogłębienie kanału głównego Wiejskiej Niziny Chelmiń-
skiej km 1 + 400 — 5 + 910, roboty ziemne 10.500 m³,
na dzień 17 czerwca 1948 r.

Blizszych informacji udzieli Urząd Wojewódzki Pomorski Wy-
dział Wodno-Melioracyjny w Toruniu, ul. Bydgoska 74, pokój Nr
4, II p. w godzinach urzędowych od dnia 8 czerwca 1948 r. do
dnia przetargu, gdzie również można otrzymać podkłady prze-
targowe.

Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszzone w Wydziale Wod-
no-Melioracyjnym w Toruniu, ul. Bydgoska 74.

Urząd Wojewódzki Pomorski
06008) Wydział Wodno-Melioracyjny w Toruniu

Młynskie
kamienie, maszyny, wszelkie ar-
tykuły młynskie (gaza, siatka,
pasy, gury) poleca — Euge-
niusz Pałaszewski, Warszawa,
Biuro — Poznańska 38. Telefon
888-87. Sprzedaż: Pankiewicza 4.
— Sklep (przy Jerozolimskich)
05894

POKOSTY
malarski (Iniany), podłogowy,
szluczny. Lakier kopalowy (bez-
barwny), sykatywę i tynkturę po-
leca Wytwórnia Chemiczna —
„ULTRON”, Łódź, Południowa
78/80, tel. 138-19. Istnieje od
1925 roku. (05819)

ZDROJOWISKO — INOWROCŁAW

wskazania:

Schorzenia kości i stawów, reumatyzm, artretyzm,
choroby kobiece, serca, nerwowe, ischias
kąpiele solankowe — borowinowe — kwasowęgłowe.

INHALATORIUM

WODOLECZNICTWO

Bezpłatne prospekty wysyła

Zarząd Zdrojowiska 05997

Maszyny
do liniowania zeszytów, automat
systemu Flaskamera, kompletnie
wyposażoną sprzedam. Warsza-
wa, Bracka 18. Drukarnia. (05887)

WOLNE POSADY

Trzech
kwalifikowanych traktorzystów —
(jeden mechanik) potrzebuje tar-
taka Frombork koło Elbląga.
05911

Potrzebni od zaraz rutynowani
przedstawiciele. Zgłoszenia Wy-
twórnia Krawatów. Firma Krawat
Polski, Łódź, Piotrkowska 136.
Uwaga — pożądana kaucja.
5892

KUPNO

Celuloid
w kliszach, arkuszach kupuje.
Wytwórnia Wózków, Bydgoszcz,
Pomorska 21 (wejście Sniadec-
kich). (3736)

Panią,
samotną do lat 38 poznam z fe-
renu Łodzi. Cel matrymonialny.
Oferty IKP Łódź „1105”. (05946)

Samotna,
lat 43, niebiedna, niebrzydka,
dobry charakter, miłe usposobie-
nie, pozna pana inteligentnego,
cel matrymonialny. Kupiec miła
widziany. Oferty IKP Gdynia
„Przeznaczenie”. (5824)

REDAKCJA I ADMINISTR. Bydgoszcz, Marsz. Focha 20
DZIAŁ OGŁOSZEN I PRENUMERATY
W BYDGOSZCZY:
ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami). — Telefon 24-29.
Za niedoręczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie
odpowiadamy. Rękopisów niezamówionych Redakcja
nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red. nie odpowiada

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH, AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODRĘBNE WYDANIA „IKP”
WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 20 — TEL. 33-41 I 33-42

OGŁOSZENIA: drobne po 25 zł za słowo. Poszukiwanie
pracy 15 zł a słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Tiusty
druk 100% drożej.
Ogłoszenia min. metr.: w tekście od 60—145 zł, za tekstem
od 25—80 zł. nekrologi od 20—100 zł za 1 mm. Niedziele
i święta 80% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń
administracja nie odpowiada.